

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 179/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosti JUDr. R. K., B., zastúpeného F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., vedené pod spisovými značkami: Rvp 10049/2013, Rvp 10050/2013, Rvp 10051/2013, Rvp 10052/2013, Rvp 10053/2013, Rvp 10054/2013, Rvp 10055/2013, Rvp 10056/2013, Rvp 10057/2013 a Rvp 10058/2013, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaniach vedených pod spisovými značkami: 23 Er 387/2010 a uznesením z 23. marca 2012, 13 Er 344/2012 a uznesením z 23. marca 2012, 23 Er 390/2010 a uznesením z 26. marca 2012, 23 Er 889/2009 a uznesením z 26. marca 2012, 13 Er 527/2011 a uznesením z 29. marca 2012, 5 Er 447/2003 a uznesením zo 4. mája 2012, 8 Er 628/2012 a uznesením zo 14. mája 2012, 8 Er 629/2012 a uznesením zo 14. mája 2012, 8 Er 718/2012 a uznesením z 28. mája 2012, 13 Er 243/2012 a uznesením zo 7. júna 2012, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti JUDr. R. K. vedené pod spisovými značkami: Rvp 10049/2013 až Rvp 10058/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 10049/2013.

2. Sťažnosti JUDr. R. K. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 23. januára 2013 doručené sťažnosti JUDr. R. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod spisovými značkami: 23 Er 387/2010 a uznesením z 23. marca 2012, 13 Er 344/2012 a uznesením z 23. marca 2012, 23 Er 390/2010 a uznesením z 26. marca 2012, 23 Er 889/2009 a uznesením z 26. marca 2012, 13 Er 527/2011 a uznesením z 29. marca 2012, 5 Er 447/2003 a uznesením zo 4. mája 2012, 8 Er 628/2012 a uznesením zo 14. mája 2012, 8 Er 629/2012 a uznesením zo 14. mája 2012, 8 Er 718/2012 a uznesením z 28. mája 2012, 13 Er 243/2012 a uznesením zo 7. júna 2012 (spolu ďalej len „namietané konania“ a „namietané uznesenia“).

Namietanými uzneseniami okresný súd vylúčil sťažovateľa z vykonávania exekúcií z dôvodu, že bol zamestnancom účastníka exekučného konania [v danom prípade obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „oprávnená“)], čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie.

Z obsahu sťažností a ich príloh vyplynulo, že sťažovateľ je súdnym exekútorom, ktorý vykonáva exekučnú činnosť na základe zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) od 6. júna 2007. V označených exekučných konaniach sťažovateľ vykonával exekúcie na návrh oprávnenej, s ktorou bol v pracovnom pomere do 5. júna 2007, na vymoženie finančných pohľadávok oprávnenej zo zmlúv o pôžičkách poskytnutých fyzickým osobám.

Sťažovateľ sťažnosťami napáda namietané uznesenia okresného súdu, ktorými okresný súd ex offo rozhodol o jeho vylúčení z vykonávania exekúcií, a postup všeobecného súdu, ktorý predchádzal ich vydaniu. Predmetné uznesenia boli vydané poverenými zamestnancami okresného súdu – vyššími súdnymi úradníkmi.

Sťažovateľ poukazuje na to, že podáva tieto sťažnosti:

«... poznajúc obsah čl. 142 ods. 2 Ústavy SR a ust. § 374 ods. 4 OSP. Sťažovateľ však na základe doterajšieho postupu všeobecného súdu nemôže byť dostatočne presvedčený o tom, že všeobecný súd prijme jeho odvolanie podané podľa ust. § 201 a nasl. OSP a bude o ňom vecne rozhodovať a to najmä z obavy, že všeobecný súd nebude sťažovateľa považovať za účastníka konania (cit. ust. § 201 ods. 1 OSP: „Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.“). V snahe vyhnúť sa zmeškaniu lehoty určenej ust. § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. sťažovateľ pristupuje k paralelnému podaniu tejto sťažnosti a verí, že v prípade existencie pochybností o postavení sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom ústavný súd počká a nepristúpi k odmietnutiu sťažnosti pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.»

Sťažovateľ v sťažnostiach namieta, že okresný súd porušil jeho práva, a to konkrétne:

«A. právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“);

B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“);

C. právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;

D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;

F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru.»

Sťažovateľ porušenie už uvedených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu odôvodňuje tým, že všeobecný súd:

„a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III. ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti sťažovateľa vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovala námietka zaujatosti alebo akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe sťažovateľa v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy povinného o legálny priebeh exekúcie;

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III. ÚS 322/2010;

rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti vykonávať teraz i v budúcnosti exekúciu vedenú pre vymoženie pohľadávky obchodnej spoločnosti P., s. r. o. voči povinnému, ktorá bola prisúdená rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s.“

Sťažovateľ ďalej uvádza:

«Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vôbec nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k tomu, že sťažovateľ je ako súdny exekútor zaujatý voči

oprávnenému – obchodnej spoločnosti P., s. r. o... Sťažovateľ ako strana konania nebol oboznámený s tým, že všeobecný súd vedie konanie, v ktorom rozhoduje o jeho právach a právnom postavení (a to v súvislosti s jeho zaujatosťou), nebol oboznámený s obsahom dôkazov a tvrdení, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a tvrdeniam vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení... Rozhodnutím všeobecného súdu došlo k enormnému zníženiu majetkovej hodnoty sťažovateľa do tej miery, že viac nemožno hovoriť o hodnote v pravom slova zmysle... mohol legitímne očakávať, že uskutočnením činností v rámci výkonu exekúcie dôjde k zhmotneniu odmeny za výkon exekúcie... Napadnuté rozhodnutie tohto súdu v praxi objektívne vyvolalo také účinky, že sťažovateľ bol zbavený vlastníctva značnej majetkovej hodnoty a taktiež došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že ak bude postupovať podľa záväzných právnych noriem a usmernení exekučného súdu, realizácia úkonov pri výkone exekučnej činnosti bude generovať jeho finančnú odmenu...

Sťažovateľ, aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že všeobecný súd rozhodoval o jeho práve vykonať exekúciu a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, stranou konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a rozumne ospravedlniť takéto odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením súdneho exekútora), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.»

V závere svojich sťažností sťažovateľ uvádza, že vzhľadom na to, že Exekučný poriadok nepripúšťa, aby podal proti namietaným uzneseniam okresného súdu „*odvolanie alebo iný účinný opravný prostriedok, je splnená formálna podmienka upravená ust. § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z.*“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že jeho v petite sťažností označené základné práva a práva, resp. označené články ústavy

a dohovoru boli namietanými uzneseniami a postupom predchádzajúcim ich vydaniu porušené, a zároveň navrhuje, aby boli namietané uznesenia okresného súdu zrušené. Sťažovateľ sa napokon domáha aj priznania primeraného finančného zadost'učinenia a úhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod spisovými značkami: Rvp 10049/2013, Rvp 10050/2013, Rvp 10051/2013, Rvp 10052/2013, Rvp 10053/2013, Rvp 10054/2013, Rvp 10055/2013, Rvp 10056/2013, Rvp 10057/2013 a Rvp 10058/2013 a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľa a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc citované právne normy tak, že predmetné sťažnosti spojil do jedného konania (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a k namietanému porušeniu článkov ústavy a dohovoru

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a namietanými uzneseniami okresného súdu, ktorými bol ako súdny exekútor vylúčený z vykonávania exekúcií, čo malo mať za následok porušenie jeho označených základných práv podľa ústavy, práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu a označených článkov ústavy a dohovoru. Namietané uznesenia okresného súdu boli vydané vyššími súdnymi úradníkmi. Sťažovateľ v sťažnostiach tvrdí, že k podaniu sťažností pristúpil preto, lebo na základe doterajšieho

postupu okresného súdu „nemôže byť dostatočne presvedčený o tom, že všeobecný súd prijme jeho odvolanie podané podľa ust. § 201 a nasl. OSP a bude o ňom vecne rozhodovať, a to najmä z obavy, že všeobecný súd nebude sťažovateľa považovať za účastníka konania“.

V súvislosti s paralelným podaním odvolaní proti namietaným uzneseniam a zároveň sťažnostiam podaných ústavnému súdu sťažovateľ uvádza, že tak urobil v snahe vyhnúť sa zmeškaniu lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, vyjadrujúc presvedčenie, že v prípade existencie pochybností o jeho postavení v konaní pred všeobecným súdom ústavný súd počká a nepristúpi k odmietnutiu sťažností pre nedostatok právomoci na ich prerokovanie.

Ústavný súd po preskúmaní sťažností zistil, že sťažovateľ sa na neho opakovane obracia so skutkovo a právne takmer identickými sťažnosťami, o ktorých už viackrát rozhodol, pričom formuloval k nim jednoznačné právne závery (pozri m. m. IV. ÚS 158/2012, IV. ÚS 173/2012, IV. ÚS 222/2012, IV. ÚS 632/2012), keď odmietol sťažnosti smerujúce proti uzneseniam prvostupňových súdov vydaných poverenými zamestnancami súdov – vyššími súdnymi úradníkmi z dôvodu nedostatku svojej právomoci na ich prerokovanie. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľovi musí byť právny názor ústavného súdu na danú problematiku známy.

S poukazom na uvedené skutočnosti a prihliadajúc na zásadu efektivity a procesnej hospodárnosti konania sa ústavný súd v rámci predbežného prerokovania týchto sťažností plne stotožňuje s dôvodmi uvedenými vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (napr. uznesenia ústavného súdu IV. ÚS 158/2012 z 22. marca 2012, IV. ÚS 173/2012 zo 4. apríla 2012, IV. ÚS 222/2012 z 3. mája 2012, IV. ÚS 632/2012 zo 14. decembra 2012) týkajúcich sa takmer rovnakých sťažností sťažovateľa, ktoré boli ústavným súdom odmietnuté pre nedostatok právomoci ústavného súdu na ich prerokovanie.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené bez nevyhnutnosti podrobnejšieho odôvodňovania svojich právnych záverov odmietol sťažnosti pre nedostatok právomoci na ich prerokovanie.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2013